

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย
อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบในทางลบ ซึ่งเป็นปัญหาจากสาเหตุต่างๆที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้า การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรอื่นที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานขึ้นแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยนำผลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ตามกรอบการประเมินความทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้ง กำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ในเทศบาลตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย และการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เทศบาลตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย
อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๑.๑ วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
๑.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	
๑.๓ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
๑.๔ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	
๑.๕ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
๑.๖ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
บทที่ ๒ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง	๔
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินสถานะความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๕ แผนการบริหารความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานและการเฝ้าระวังความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง	

บทที่ ๑

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.๑ วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถที่จะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกัน การเกิด การทุจริต ในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือมาประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันได้ในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในโอกาสที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหา ก็จะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเอาเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้า โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน(Weakness)ของระบบต่างๆภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้(Potential)ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ มีระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๑.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่กิจกรรมงานทุกงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ตามกิจกรรมงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกระบบร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้)เป็นลักษณะ(Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

๑.๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในหน่วยงานตามมาตรฐานCOSO(Committee of Sponsoring Organizations) กำหนดให้มีการควบคุมภายในเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติม เรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตในกิจการประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ กระบวนการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจสั่งการที่ชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กรจงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๑ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

- ๒ -

หลักการที่ ๒ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๓ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๔ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (control Activities)

หลักการที่ ๑ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๒ พัฒนาระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๓ การควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๒ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๓ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

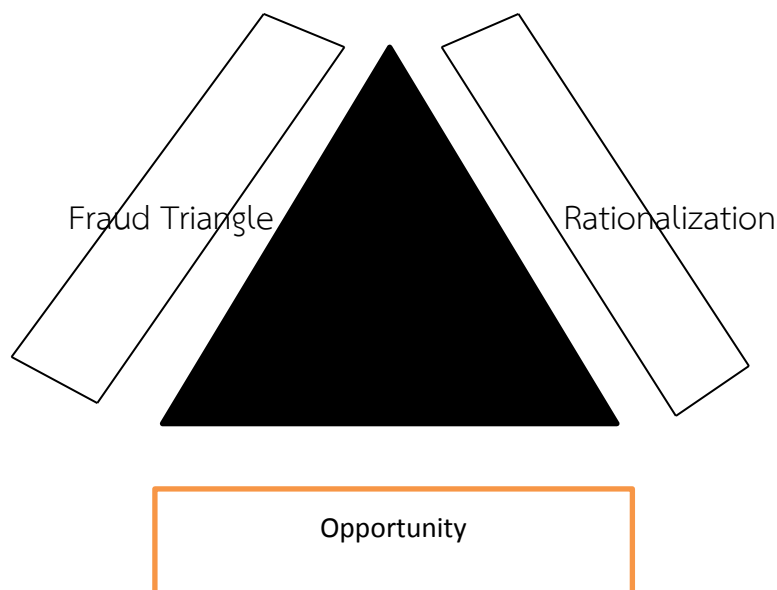
องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๒ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

๑.๔ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆคุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายใน ขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต

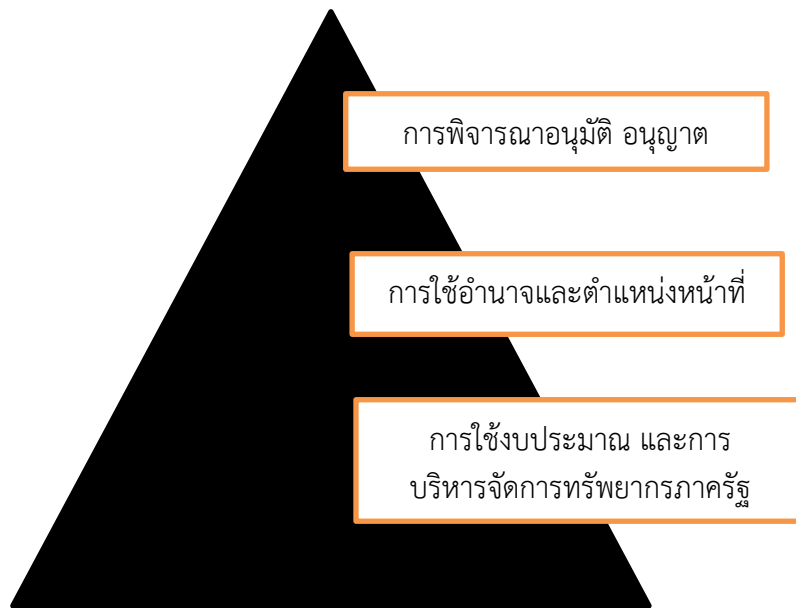

๑.๕ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการแก่ประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ทุกหน่วยงาน

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้งบประมาณและการบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๖ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน

๑. การระบความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๙. การรายงานผลการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยง

บทที่ ๒ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆอธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย ที่มีประสิทธิภาพ

✓	๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
✓	๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
✓	๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน

๑. กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร
๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ
๓. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

๑. การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงจากขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียดรูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงของขั้นตอนย่อยเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วให้นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวมาลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor ความเสี่ยงทั้งเป็นปัญหาพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดการณ์ได้ว่ามีโอกาสที่จะเกิดซ้ำหรือ Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหาพฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง			
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต			
๑	กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร		✓ -เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจสอบเอกสารพิจารณา -การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ -การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
ความเสี่ยงการทุจริตในความไม่โปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่			
๒	การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (๑) การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	✓ - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ			
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ		<p>√</p> <p>-เป็นความเสี่ยงเนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่พัสดุที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอาจปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุฯ</p> <p>-เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม</p>

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินสถานะความเสี่ยง

ให้นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต จากขั้นตอนที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตออกมาตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในข้อสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีเทา : ความเสี่ยงรับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินสถานะความเสี่ยง					
ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต					
๑	กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร		√		
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่					
๒	การใช้ทรัพย์สินขอทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ๑.) การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลขอทางราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว		√		
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ					
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ		√		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง(Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากขั้นตอนที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับรุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)							
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง		ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็นxรุนแรง)
		ขั้นตอนหลัก MUST (สูง)	ขั้นตอนรอง SHOULD (ต่ำ)	๑	๒	๓	
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต							
๑	กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร	๒			๒		๔
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่							
๒	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว ๑.)การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทาง ราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๒			๒		๔
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ							
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหา พัสดุ	๒			๒		๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็นxรุนแรง) จากขั้นตอนที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ(คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ)โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันทีทันใด ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับได้ไม่มีความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง(Risk – Control Matrix Assessment)					
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต					
๑	กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัด แปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร	พอใช้	√		
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่					
๒	การใช้ทรัพย์สินขอทางราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว ๑.) การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	พอใช้		√	
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ					
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหา พัสดุ	พอใช้			√

ขั้นตอนที่ ๕ แผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดการประเมินระดับความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง ระหว่างคะแนน ๓-๙ โดยเฉพาะที่อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลางเลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือค่อนข้างต่ำให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตหรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมาตรการนั้นยังสามารถใช้บังคับได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้โดยมีมาตรการการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่ได้จากการประเมินในครั้งนั้น มาตรการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ(วิธีป้องกัน)หรือแนวทางที่ตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ มาจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเพื่อขับเคลื่อนมาบังคับใช้ต่อไป

<p>ขั้นตอนที่ ๕ ตารางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต</p>		
<p>ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต</p>		
<p>ที่</p>	<p>กระบวนการงาน การอนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร</p>	<p>๑. ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์/เอกสารที่ใช้ในการยื่นคำร้องให้กับผู้รับบริการ ๒. ติดประกาศค่าธรรมเนียมในสถานที่ให้บริการ ๓. ผู้บังคับบัญชาต้องกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ</p>
<p>ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่</p>		
<p>๒</p>	<p>การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (๑) การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p>	<p>๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กร ในระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยการฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. จัดทำมาตรการป้องกันและผลประโยชน์ทับซ้อน/ มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/ มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต</p>
<p>ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ</p>		
<p>๓</p>	<p>กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ</p>	<p>๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ กฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้</p>

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๖ การติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป แบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่

สีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม ยังไม่เกิดแต่เฝ้าระวังต่อเนื่อง)

สีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ในแผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลงระดับความรุนแรง < ๓ (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

สีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้แผน ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓ (เกินกว่าการยอมรับ)

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต				
มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
		เขียว	เหลือง	แดง
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต				
<p>๑. กำหนดระยะเวลาการดำเนินการขอ อนุญาต ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนจัดทำ ผังกระบวนการดำเนินการขออนุญาตฯ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทราบ ทางเว็บไซต์เทศบาลฯ</p> <p>๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและ ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. ผู้บังคับบัญชากำกับดูแล ตรวจสอบ และติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อย่างใกล้ชิด</p>	๑. กระบวนการขอ อนุญาตก่อสร้าง อาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอน อาคาร	√		
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
๑. ควบคุม กำกับ และมอบหมายให้มี ผู้รับผิดชอบประจำรถยนต์ส่วนกลางได้ ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและระเบียบพัสดุฯ		√		
๒. ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายแก่ ผู้นำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว				
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ				
๑. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พสดุอย่างเคร่งครัด		√		
๒. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างทำ รายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน/ ไตรมาส และเสนอให้ผู้บังคับบัญชา รับทราบทุกครั้ง				

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากขั้นตอนที่ ๖ ออกสถานะ ๓ สถานะซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้จะต้องมีกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red)ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ (สถานะสีเหลือง Yellow)ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

๑ สถานะสีแดง เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
ความเสี่ยงการทุจริต(สีแดง)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

๒. สถานะสีเหลือง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
ความเสี่ยงการทุจริต(สีแดง)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑.ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเคร่งครัด ๒.ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้าง รายเดือน/รายไตรมาส และเสนอให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกครั้ง

๓. สถานะสีเขียว ยังไม่เกิด แต่เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
ความเสี่ยงการทุจริต(สีเหลือง)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม
กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร	๑.กำหนดระยะเวลาการดำเนินการขออนุญาตฯ ในแต่ละขั้นตอน ให้ชัดเจนจัดทำผังกระบวนการดำเนินการขออนุญาตฯและประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทางเว็บไซต์เทศบาลฯ ๓.ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแล ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ๑.การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๑.ควบคุม กำกับ และมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบประจำรถยนต์ส่วนบุคคล ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒.ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายแก่ผู้นำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง มาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑		กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	
๒	กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร		
๓	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ๑.การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว		

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการรายงานจะดำเนินการรายงานปีละ ๒ ครั้ง

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	
เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้	
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	
ระดับของความเสี่ยงการทุจริต	
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามอย่างต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปแล้ว แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่นๆ(โปรดระบุ.....)
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วัน เดือน ปี ที่รายงาน	

เสนอขอปรับปรุงแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนบริหารความเสี่ยงเดิม)

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตใหม่		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑..... ๒..... ๓.....	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่